

Parlamentul
Republicii Moldova

CSN 06 nr. 92

26 martie 2024

Comisia securitate națională, apărare și ordine publică

RAPORT

la proiectul de lege privind regimul explozivilor de uz civil

Nr. 56 din 21.02.2024 (lectura II)

Comisia securitate națională, apărare și ordine publică a examinat proiectul de lege privind regimul explozivilor de uz civil, prezentat cu titlu de inițiativă legislativă de către Guvernul Republicii Moldova și comunică următoarele.

Reiterăm că actul normativ a fost elaborat reieșind din necesitatea suplinirii vidului legislativ și a implementării acquis-ului comunitar în domeniul explozivilor de uz civil. Astfel se va asigura circulația în siguranță a explozivilor pe teritoriul țării, precum și folosirea acestora în strictă conformitate cu destinația lor specială.

Pentru lectura a doua, Comisia a examinat obiecțiile și propunerile Direcției generale juridice, iar decizia pe marginea acestora este expusă în tabelul de sinteză, parte integrantă a prezentului raport.

În rezultatul dezbaterilor, membrii Comisiei securitate națională, apărare și ordine publică, cu votul unanim al membrilor săi au propus adoptarea proiectului de lege privind regimul explozivilor de uz civil în lectura a doua.

Lilian CARP
Președintele Comisiei

L E G E

privind regimul explozivilor de uz civil

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Prezenta lege transpune parțial (art. 1 alin. (1) și (2); art. 2 pct.1, 6, 9–13; art. 3–9; art. 11 alin. (2); art. 13 primul paragraf; art. 14; art. 16–19; art. 41 al doilea paragraf; art. 42 alin. (1) primul și al doilea paragraf; art. 43, art. 50, anexele I și II) Directiva 2014/28/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014 privind armonizarea legislației statelor membre referitoare la punerea la dispoziție pe piață și controlul explozivilor de uz civil (revizuire) (text cu relevanță pentru SEE), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 96/1 din 29 martie 2014.

Capitolul I **DISPOZIȚII GENERALE**

Articolul 1. Obiectul și scopul legii

(1) Prezenta lege reglementează raporturile juridice, organizaționale, administrative și de altă natură apărute în procesul de cumpărare, vânzare, deținere, utilizare și în alte operațiuni cu explozivi de uz civil.

(2) Scopul prezentei legi este asigurarea condițiilor privind punerea la dispoziție pe piață și controlul asupra circulației în siguranță a explozivilor de uz civil pe teritoriul Republicii Moldova.

Articolul 2. Domeniul de reglementare

(1) Prezenta lege se aplică explozivilor de uz civil și stabilește condițiile în care cumpărarea, vânzarea, deținerea, utilizarea și alte operațiuni cu explozivi de uz civil sunt permise pe teritoriul Republicii Moldova.

(2) Prevederile Legii nr. 235/2011 privind activitățile de acreditare și de evaluare a conformității și ale Legii nr. 162/2023 privind supravegherea pieței și

conformitatea produselor se aplică explozivilor de uz civil în măsura în care prezenta lege nu reglementează altfel.

(3) Prevederile prezentei legi nu se aplică:

- a) explozivilor militari, inclusiv muniției din dotarea autorităților administrației publice cu competențe în domeniul apărării naționale, securității statului și ordinii publice, al căror regim este reglementat prin acte normative speciale;
- b) precursorilor de explozivi;
- c) munițiilor;
- d) articolelor pirotehnice.

(4) În cazul în care un tratat internațional la care Republica Moldova este parte stabilește alte norme privind explozivii de uz civil decât cele prevăzute de legislația Republicii Moldova, se aplică prevederile tratatului internațional.

Articolul 3. Noțiuni principale

În sensul prezentei legi, noțiunile utilizate au următoarele semnificații:

amestec exploziv – combinație de substanțe diferite, care își păstrează proprietățile caracteristice, formând un melanj sau o mixtură ce are proprietăți de explozie;

amestec exploziv simplu – combinație de substanțe diferite, care poate fi preparată manual sau mecanizat, pe baza instrucțiunilor tehnice elaborate în acest sens, cu respectarea cerințelor esențiale de securitate;

artificier – specialist atestat în modul stabilit de autoritatea administrativă abilitată în domeniul securității industriale pentru prepararea și/sau manipularea explozivilor de uz civil, în conformitate cu Clasificatorul ocupațiilor din Republica Moldova;

dispozitiv exploziv – ansamblu de piese legate între ele într-un anumit fel, care îndeplinește o funcție bine determinată într-un sistem tehnic cu proprietăți de explozie;

distribuitor – orice persoană fizică sau juridică din lanțul de distribuție, alta decât producătorul sau importatorul, care pune la dispoziție pe piață un exploziv de uz civil;

emulsie explozivă – amestec dispens format din două lichide insolubile unul în celălalt și care în combinație are proprietăți de explozie;

etichetă – înscris pe un suport material, tipărit, aplicat pe/atașat la un exploziv de uz civil, care însoțește produsul pe durata de viață a acestuia și conține, în principal, elemente de identificare, caracteristici tehnice, instrucțiuni de utilizare și de securitate, precum și orice alte înscrisuri relevante pe care producătorul le consideră necesare;

explozivi – materiale și articole considerate ca fiind explozivi în recomandările Organizației Națiunilor Unite privind transportul produselor periculoase și care se încadrează în clasa 1 a acestor recomandări;

exploziv încartușat – exploziv conținut într-un înveliș din hârtie, carton, masă plastică sau din alt material și care este utilizat sub această formă;

exploziv vrac – exploziv, cum ar fi amestecurile explozive simple, care nu este încartușat și care, la locul de utilizare, este încărcat gravitațional prin pompare sau prin mijloace pneumatice;

importator – orice persoană fizică sau juridică care introduce pe piața Republicii Moldova un exploziv de uz civil dintr-o altă țară;

operațiuni cu explozivi – producerea, comercializarea, depozitarea, importul, exportul, reexportul, tranzitul explozivilor de uz civil și/sau efectuarea lucrărilor cu explozivi de uz civil;

operatori economici – producătorul, reprezentantul autorizat, importatorul, distribuitorul și orice persoană fizică sau juridică care se angajează în activități legate de depozitarea, utilizarea, transferul, importul, exportul ori comercializarea de explozivi de uz civil;

permisiune pentru obținerea și depozitarea materialelor explozive – document emis în condițiile legii de autoritatea competentă, prin care se atestă dreptul titularului de a obține (procura) și/sau a depozita (păstra) explozivi de uz civil;

precursori de explozivi – anumite substanțe și amestecuri ce pot fi transformate într-un exploziv printr-o reacție chimică sau printr-o serie de reacții chimice;

producător – orice persoană fizică sau juridică care produce un exploziv de uz civil sau pentru care se proiectează ori se produce un exploziv de uz civil și care comercializează explozivul în cauză sub denumirea ori marca sa sau îl utilizează în scop propriu;

reprezentant împuternicit – orice persoană fizică sau juridică care a primit un mandat scris din partea unui producător pentru a acționa în numele acestuia privind îndeplinirea unor sarcini specifice;

transport de explozivi – orice deplasare fizică a explozivilor de uz civil pe teritoriul Republicii Moldova, precum și dinspre alte state către Republica Moldova sau invers, cu excepția deplasărilor în cadrul aceluiași amplasament;

substanță explozivă – partea esențială, principală și constitutivă a unui corp omogen alcătuit din atomi și molecule formate din aceleași elemente solide, lichide sau gazoase ce posedă o anumită formă, culoare, miros, gust și are proprietăți de explozie.

Articolul 4. Delimitarea competențelor în domeniul circulației și utilizării explozivilor

(1) Guvernul are următoarele funcții:

- a) să realizeze politica de stat în domeniul circulației și utilizării explozivilor;
- b) să aprobe reglementările tehnice privind punerea la dispoziție pe piață și controlul explozivilor;
- c) să aprobe reglementările tehnice privind instituirea unui sistem de identificare și de trasabilitate a explozivilor;
- d) să stabilească condițiile și specificațiile tehnice ale spațiilor destinate pentru depozitarea explozivilor și ale spațiilor destinate pentru prepararea sau încartușarea explozivilor.

(2) Ministerul Afacerilor Interne are următoarele funcții:

- a) să notifice autoritățile abilitate în domeniu ale statelor străine și organizațiile internaționale relevante cu privire la transferurile de explozivi efectuate de pe teritoriul Republicii Moldova către aceste state;
- b) să aprobe instrucțiuni corespunzătoare privind regimul explozivilor, precum și forma și conținutul documentelor emise în temeiul prezentei legi;
- c) să aprobe lista standardelor naționale care adoptă standardele europene armonizate aplicabile explozivilor.

(3) Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică are următoarele funcții:

- a) să elaboreze și să propună spre aprobare instrucțiunile corespunzătoare privind regimul explozivilor, precum și forma și conținutul documentelor emise în temeiul prezentei legi;
- b) să identifice și să propună spre aprobare standardele naționale care adoptă standardele europene armonizate aplicabile explozivilor;

c) să autorizeze și să realizeze controlul și supravegherea privind procurarea, înstrăinarea, deținerea, depozitarea și utilizarea explozivilor, precum și privind operațiunile prevăzute la art. 15 alin. (3), în condițiile prezentei legi;

d) să coordoneze activitățile de atestare a artificierilor și să exercite controlul asupra activității acestora;

e) să emită prescripții executorii privind înlăturarea încălcării condițiilor de licențiere și/sau a condițiilor de activitate a operatorilor economici;

f) să aplice măsurile necesare în cazul în care se atestă că explozivul constituie obiectul unei contravenții, precum și în cazul introducerii sau punerii la dispoziție pe piață a unor materiale sau articole explozive neconforme.

(4) Agenția Servicii Publice îndeplinește funcția de eliberare, prelungire, reperfectare și reluare a valabilității licențelor pentru desfășurarea operațiunilor cu explozivi, de eliberare a copiilor și a duplicatelor de pe acestea, realizează acțiunile prevăzute de lege privind suspendarea, retragerea și recunoașterea nevalabilității licențelor pentru desfășurarea operațiunilor cu explozivi.

(5) Inspectoratul General al Poliției, prin intermediul subdiviziunilor subordonate, acordă, în caz de necesitate, sprijin de specialitate Inspectoratului Național pentru Supraveghere Tehnică pentru a fi luate măsurile necesare în procesul de transport al explozivilor deținuti sau utilizați ilegal, precum și în cazul introducerii sau al punerii la dispoziție pe piață a unor explozivi neconformi.

(6) Agenția Națională Transport Auto îndeplinește funcția de coordonare a traseelor de transport al mărfurilor periculoase, inclusiv pentru transportatorii străini care transportă mărfuri periculoase în/din Republica Moldova sau care tranzitează teritoriul Republicii Moldova înspre/dinspre țări terțe, funcția de eliberare a certificatului de agreare, a certificatului de pregătire profesională, precum și funcția de exercitare a controlului de stat asupra respectării actelor normative în domeniul transportului rutier de mărfuri periculoase.

(7) Inspectoratul pentru Protecția Mediului îndeplinește funcția de exercitare a controlului de stat asupra respectării actelor normative în domeniul protecției mediului ambiant la efectuarea operațiunilor cu explozivi.

Articolul 5. Aspecte generale privind regimul explozivilor

(1) Introducerea explozivilor pe piața Republicii Moldova este admisă numai în condițiile în care aceștia întrunesc cerințele esențiale de securitate aplicabile, prevăzute în anexa nr. 1, ce urmăresc să asigure un nivel înalt de protecție a sănătății umane, a siguranței publice, protecția și siguranța consumatorilor, protecția mediului ambiant, și în condițiile în care aceștia au fost supuși unei evaluări de conformitate.

(2) Termenul de garanție al explozivilor poate fi prelungit doar cu acordul producătorului, la solicitarea posesorului sau al utilizatorului de explozivi.

Articolul 6. Restricții și interdicții

Se interzice:

- a) utilizarea explozivilor în alte scopuri decât cele pentru care au fost concepute;
- b) accesul persoanelor neautorizate la efectuarea lucrărilor cu explozivi;
- c) prepararea și/sau manipularea explozivilor de către persoane care nu au calitatea de artificier;
- d) transportul și păstrarea de explozivi neetichetați în modul stabilit;
- e) utilizarea explozivilor cu termenul de valabilitate expirat;
- f) înstrăinarea sau transmiterea sub orice formă a explozivilor unei persoane neautorizate în modul stabilit și în lipsa notificării prealabile a producătorului sau distribuitorului privind efectuarea acestei tranzacții sau operațiuni, în modul stabilit la art. 23 alin. (1);
- g) efectuarea activităților prevăzute de licența pentru desfășurarea operațiunilor cu explozivi prin intermediari neautorizați;
- h) depozitarea explozivilor în spații ce nu corespund condițiilor și specificațiilor tehnice stabilite de Guvern;
- i) păstrarea explozivilor în depozitele destinate articolelor pirotehnice.

Capitolul II

CLASIFICAREA ȘI ETICHETAREA EXPLOZIVILOR

Articolul 7. Diviziuni și grupe de explozivi

(1) Explozivii se clasifică în conformitate cu recomandările Organizației Națiunilor Unite privind transportul produselor periculoase și se încadrează în clasa I a acestor recomandări, conform anexei nr. 2.

(2) Articolele considerate pirotehnice sau muniție, conform recomandărilor Organizației Națiunilor Unite privind transportul mărfurilor periculoase, sunt prevăzute în anexa nr. 3.

Articolul 8. Etichetarea explozivilor

(1) Explozivii trebuie etichetați corespunzător cu cerințele stabilite pentru categoria din care fac parte.

(2) Eticheta unui exploziv trebuie să conțină obligatoriu următoarele informații:

- a) denumirea comercială sau marca înregistrată;
- b) numele și adresa producătorului și ale importatorului;
- c) numărul Organizației Națiunilor Unite și codul de clasificare;
- d) data fabricației și numărul lotului.

(3) Explosivii trebuie să fie însoțiți de instrucțiuni și de informații de securitate și sănătate în muncă privind transportul, depozitarea, utilizarea acestora, precum și de orice alte informații pe care producătorul le consideră necesare.

(4) Persoanele juridice care au dreptul să dețină explozivi pot solicita producătorilor informații suplimentare cu privire la aceștia din punctele de vedere tehnic, al securității și sănătății în muncă, al mediului ambiant, cu excepția informațiilor ce constituie proprietate industrială sau secret de fabricație.

(5) Autoritățile competente pot solicita, în mod întemeiat, persoanelor juridice care au dreptul să dețină explozivi orice informații relevante privind aceștia din punctele de vedere tehnic, al securității și sănătății în muncă, al mediului ambiant, cu excepția informațiilor ce constituie proprietate industrială sau secret de fabricație.

(6) În cazul în care o persoană juridică care are dreptul să dețină explozivi sau o autoritate competentă consideră necesară completarea instrucțiunilor privind securitatea unor explozivi, acest lucru trebuie adus la cunoștința producătorului explozivilor în modul în care să se poată face dovada acestei comunicări.

Capitolul III

OBLIGAȚIILE OPERATORILOR ECONOMICI

Articolul 9. Obligațiile producătorilor

(1) Atunci când introduc explozivii pe piață sau îi utilizează în scop propriu, producătorii se asigură că aceștia au fost proiectați și fabricați în conformitate cu cerințele esențiale de securitate prevăzute în anexa nr. 1.

(2) Producătorii întocmesc documentația tehnică și efectuează procedura de evaluare a conformității aplicabilă explozivilor. În cazul în care s-a demonstrat conformitatea explozivului cu cerințele aplicabile prin procedura de evaluare a conformității, producătorii întocmesc o declarație de conformitate și aplică marcajul „CE”.

(3) Producătorii păstrează documentația tehnică și declarația de conformitate pe o perioadă de 10 ani după introducerea pe piață a explozivului.

(4) Producătorii se asigură că există proceduri ce garantează conformitatea continuă a producției de serie a explozivului. Modificările în proiectare sau cele referitoare la caracteristicile explozivului, precum și modificările standardelor europene armonizate, adoptate ca standarde naționale, sau ale altor specificații tehnice în raport cu care se declară conformitatea unui exploziv se iau în considerare în mod corespunzător.

(5) Producătorii se asigură că explozivii pe care i-au introdus pe piață poartă identificarea unică în conformitate cu sistemul de identificare și de trasabilitate a explozivilor, conform reglementării tehnice aprobate de Guvern. Pentru explozivii excluși din respectivul sistem, producătorul:

a) asigură faptul că explozivul pe care l-a introdus pe piață poartă înscrise numărul tipului, numărul lotului sau numărul de serie ori un alt element de identificare sau, dacă dimensiunea explozivului este mică ori forma și caracteristicile sale de proiectare nu permit acest lucru, că informația solicitată este prevăzută pe ambalaj sau într-un document care însoțește explozivul;

b) indică pe exploziv sau, dacă acest lucru nu este posibil, pe ambalaj ori într-un document ce însoțește explozivul denumirea acestuia, denumirea sa comercială înregistrată sau marca sa înregistrată și adresa poștală la care poate fi contactat. Adresa indică un singur punct de contact al producătorului. Toată informația privind caracteristicile generale obligatorii ale explozivului (denumirea și marca comercială înregistrată, data producerii și termenul de valabilitate, compoziția chimică), precum și datele de contact ale producătorului sunt redactate în limba română.

(6) Producătorii se asigură că explozivii pe care i-au introdus pe piață sunt etichetați și însoțiți de instrucțiuni privind securitatea, în limba română și, după caz, într-o altă limbă de circulație internațională, ușor de înțeles pentru utilizatorii finali. Instrucțiunile și informațiile privind securitatea, precum și orice text imprimat pe etichete trebuie să fie clare, explicite și inteligibile.

(7) Producătorii care consideră sau au motive să creadă că un exploziv pe care l-au introdus pe piață nu este conform cu noile reglementări trebuie să ia măsuri corective imediate în conformitate cu Legea nr. 162/2023 privind supravegherea pieței și conformitatea produselor. În cazul în care explozivul prezintă un risc, producătorii informează imediat în acest sens autoritățile competente ale statelor în care explozivul a fost pus la dispoziție pe piață, indicând detaliile, în special, cu privire la neconformitate și la orice măsuri corective întreprinse.

(8) Producătorii, la cererea motivată a unei autorități naționale competente, furnizează acesteia toată informația și documentația necesară, pe suport de hârtie sau în format electronic, pentru a demonstra conformitatea explozivului cu reglementările în vigoare, într-o limbă ușor de înțeles pentru autoritatea în cauză. Aceștia cooperează cu autoritatea respectivă, la cererea acesteia, cu privire la orice

măsură luată pentru eliminarea riscurilor prezentate de explozivii pe care i-au introdus pe piață.

Articolul 10. Reprezentanții împuterniciți

(1) Un producător poate numi un reprezentant împuternicit printr-un contract de mandat scris.

(2) Obligațiile stabilite la art. 9 alin. (1) și obligația de a întocmi documentația tehnică prevăzută la art. 9 alin. (2) nu fac parte din contractul de mandat al reprezentantului împuternicit.

(3) Reprezentantul împuternicit îndeplinește sarcinile prevăzute în contractul de mandat primit de la producător. Contractul de mandat permite reprezentantului împuternicit să îndeplinească cel puțin următoarele sarcini:

a) să păstreze declarația de conformitate și documentația tehnică pe o perioadă de 10 ani după introducerea pe piață a explozivului;

b) să furnizeze, la cererea motivată a autorității naționale competente în domeniul securității industriale, toate informațiile și documentația necesară pentru a demonstra conformitatea explozivului;

c) să coopereze cu autoritățile competente prevăzute la art. 4 alin. (2)–(7), la cererea acestora, cu privire la orice măsură luată pentru eliminarea riscurilor prezentate de explozivii ce fac obiectul mandatului reprezentantului împuternicit.

Articolul 11. Obligațiile distribuitorilor

(1) Distribuitorii au obligația să pună la dispoziție pe teritoriul Republicii Moldova numai explozivi care sunt admiși în circuitul civil și care sunt conformi cu cerințele esențiale de securitate prevăzute în anexa nr. 1.

(2) Înainte de a pune un exploziv la dispoziție pe piață, distribuitorul se asigură că a fost îndeplinită procedura de evaluare a conformității de către producător sau importator și că au fost respectate cerințele sistemului de identificare și de trasabilitate a explozivilor.

(3) Distribuitorii verifică dacă explozivul poartă marcajul „CE” și dacă acesta este însoțit de documentele necesare și de instrucțiunile și informațiile privind securitatea, redactate în limba română și, după caz, într-o altă limbă de circulație internațională, ușor de înțeles pentru utilizatorii finali și pentru autoritățile de supraveghere a pieței.

(4) Dacă un distribuitor consideră sau are motive să creadă că un exploziv nu este conform cu cerințele esențiale de securitate prevăzute în anexa nr. 1, el nu pune

explozivul la dispoziție pe piață înainte ca acesta să fie adus în conformitate, iar atunci când explozivul prezintă un risc, distribuitorul informează imediat în acest sens producătorul sau importatorul, precum și Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică.

(5) Distribuitorii se asigură că, în perioada în care un exploziv se află în responsabilitatea lor, condițiile de depozitare sau de transport ale acestuia nu periclitează conformitatea sa cu cerințele esențiale de securitate prevăzute în anexa nr. 1.

(6) Distribuitorii care consideră sau au motive să creadă că un exploziv pe care l-au pus la dispoziție pe piață nu este conform cu reglementările legale întreprind imediat măsurile corective în conformitate cu Legea nr. 162/2023 privind supravegherea pieței și conformitatea produselor. În cazul în care explozivul prezintă un risc, distribuitorii informează imediat în acest sens autoritățile competente ale statului în care explozivul a fost pus la dispoziție pe piață, indicând detaliile, în special, cu privire la neconformitate și la orice măsuri corective luate.

(7) Distribuitorii, la cererea motivată a Inspectoratului Național pentru Supraveghere Tehnică, îi furnizează toate informațiile și documentația necesară, pe suport de hârtie sau în format electronic, pentru a demonstra conformitatea explozivului. Aceștia cooperează cu autoritatea respectivă, la cererea acesteia, cu privire la orice măsură luată pentru eliminarea riscurilor prezentate de explozivii pe care i-au pus la dispoziție pe piață.

(8) Distribuitorii de explozivi au obligația de a ține evidențe privind intrările, ieșirile, stocurile și cantitățile comercializate de explozivi, care vor fi puse la dispoziția autorităților de control la solicitarea acestora.

(9) Distribuitorii vor elibera explozivi numai persoanelor juridice licențiate, care dețin o permisiune pentru obținerea și depozitarea materialelor explozive doar pentru categoria și cantitatea de explozivi înscrise în aceasta.

Articolul 12. Obligațiile importatorilor

(1) Importatorii au obligația de a introduce pe teritoriul Republicii Moldova numai explozivi care sunt admiși în circuitul civil și care sunt conformi cu cerințele esențiale de securitate prevăzute în anexa nr. 1.

(2) Înainte de introducerea pe piață a unui exploziv, importatorul se asigură că a fost îndeplinită procedura de evaluare a conformității de către producător, că au fost respectate cerințele sistemului de identificare și de trasabilitate a explozivilor și că a fost aplicat marcajul „CE”.

(3) Dacă un importator consideră sau are motive să creadă că un exploziv nu este conform cu cerințele esențiale de securitate prevăzute în anexa nr. 1, el nu introduce explozivul pe piață înainte ca acesta să fie adus în conformitate, iar în cazul în care explozivul prezintă un risc, importatorul informează imediat în acest sens producătorul și Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică.

(4) Importatorul indică pe exploziv denumirea sa, denumirea sa comercială înregistrată ori marca sa înregistrată și adresa la care poate fi contactat sau, dacă acest lucru nu este posibil, informațiile respective sunt atașate pe ambalaj sau într-un document ce însoțește explozivul. Datele de contact sunt indicate în limba română și, după caz, într-o altă limbă de circulație internațională, ușor de înțeles pentru utilizatorii finali și pentru autoritățile de supraveghere a pieței.

(5) Pot fi importați doar explozivii care sunt etichetați conform cerințelor stabilite și sunt însoțiți de instrucțiuni privind securitatea, redactate în limba română și, după caz, într-o altă limbă de circulație internațională, ușor de înțeles pentru utilizatorii finali.

(6) Importatorii vor respecta condițiile de transport și de depozitare a explozivilor astfel încât să nu fie periclitată conformitatea acestora cu cerințele esențiale de securitate prevăzute în anexa nr. 1.

(7) Importatorii care consideră sau au motive să creadă că un exploziv pe care l-au introdus pe piață nu este conform cu reglementările legale iau de îndată măsuri corective în conformitate cu Legea nr. 162/2023 privind supravegherea pieței și conformitatea produselor. În cazul în care explozivul prezintă un risc, importatorul informează imediat în acest sens autoritatea competentă în domeniul securității industriale din statul în care explozivul a fost pus la dispoziție pe piață, indicând detaliile, în special, cu privire la neconformitate și la orice măsuri corective luate.

(8) Importatorii păstrează o copie a declarației de conformitate pentru o perioadă de 10 ani după introducerea pe piață a explozivului și se asigură că declarația de conformitate și toată documentația tehnică pot fi puse la dispoziția autorităților de supraveghere a pieței la cererea acestora.

(9) Importatorii, la cererea motivată a autorității naționale competente în domeniul securității industriale, furnizează acesteia toată informația și documentația necesară, pe suport de hârtie sau în format electronic, pentru a demonstra conformitatea explozivului cu cerințele legale, în limba română și, după caz, într-o altă limbă de circulație internațională, ușor de înțeles pentru autoritatea solicitantă. Importatorii cooperează cu autoritatea solicitantă, la cererea acesteia, cu privire la orice măsură luată pentru eliminarea riscurilor prezentate de explozivii pe care i-au introdus pe piață.

(10) Importatorii au obligația de a ține evidențe privind intrările, ieșirile, stocurile și cantitățile comercializate de explozivi, care vor fi puse la dispoziția autorităților de control la solicitarea acestora.

Articolul 13. Situațiile în care obligațiile producătorilor se aplică importatorilor și distribuitorilor

Un importator sau un distribuitor este considerat producător în sensul prezentei legi și este supus obligațiilor ce revin producătorului în temeiul art. 9 atunci când introduce pe piață un exploziv sub denumirea ori marca sa proprie sau atunci când modifică un exploziv deja introdus pe piață de o manieră care îi poate afecta conformitatea.

Articolul 14. Obligațiile utilizatorilor de explozivi

(1) Explozivii vor fi utilizați strict după cum urmează:

- a) numai în scopurile pentru care au fost concepute;
- b) numai de către operatori economici licențiați, care dispun de permisiune pentru obținerea și depozitarea materialelor explozive din această categorie și în această cantitate.

(2) Utilizatorii de explozivi vor respecta condițiile de transport, de depozitare, de preparare și de încartușare a acestora.

(3) Utilizatorii de explozivi vor asigura cu pază spațiile de depozitare, de prelucrare și de încartușare a acestora, precum și teritoriul adiacent, conform condițiilor stabilite.

(4) Utilizatorii de explozivi vor asigura respectarea actelor normative în domeniul muncii la efectuarea operațiunilor cu explozivi.

(5) Persoanele juridice licențiate pentru desfășurarea operațiunilor cu explozivi au obligația de a ține evidențe privind intrările, ieșirile, consumul, stocurile, cantitățile preparate, încartușate și comercializate de explozivi, care vor fi puse la dispoziția autorităților de control la solicitarea acestora.

(6) Utilizatorii de explozivi vor asigura condiții de securitate deplină și de inofensivitate a acestora.

Capitolul IV **REGIMUL OPERAȚIUNILOR CU EXPLOZIVI**

Articolul 15. Efectuarea operațiunilor cu explozivi

(1) Operațiunile cu explozivi pot fi efectuate pe teritoriul Republicii Moldova numai de persoanele juridice licențiate pentru desfășurarea operațiunilor cu explozivi sau prin intermediul acestora, în condițiile stabilite de prezenta lege.

(2) Persoanele juridice pot efectua operațiuni cu explozivi în baza licenței eliberate de Agenția Servicii Publice.

(3) Sunt supuse licențierii următoarele operațiuni cu explozivi: producerea, comercializarea, depozitarea, importul, exportul, reexportul și/sau efectuarea lucrărilor cu explozivi.

(4) Activitățile de export, reexport, import, tranzit (inclusiv transbordare) al explozivilor se efectuează cu respectarea cerințelor privind circulația mărfurilor strategice stabilite prin Legea nr. 1163/2000 cu privire la controlul exportului, reexportului, importului și tranzitului de mărfuri strategice.

(5) În cadrul activității persoanelor juridice licențiate pentru desfășurarea operațiunilor cu explozivi, lucrările auxiliare cu explozivi, cu excepția lucrărilor de preparare și/sau manipulare a acestora, pot fi efectuate de către personalul auxiliar, sub supravegherea artificierilor.

Articolul 16. Condițiile de licențiere

(1) Licența pentru desfășurarea operațiunilor de comercializare, depozitare, import, export și reexport al explozivilor se acordă persoanelor juridice care întrunesc următoarele condiții:

a) dețin spații destinate depozitării explozivilor, care corespund condițiilor și specificațiilor tehnice stabilite de Guvern;

b) dispun de transport specializat pentru mărfuri periculoase, conform condițiilor stabilite de Acordul european referitor la transportul rutier internațional al mărfurilor periculoase, încheiat la Geneva la 30 septembrie 1957, la care Republica Moldova a aderat prin Hotărârea Parlamentului nr. 44/1998, sau au un contract de prestare a serviciilor de transport, încheiat cu o persoană care dispune de transport specializat pentru mărfuri periculoase;

c) cel puțin unul dintre angajați deține calitatea de artificier.

(2) Licența pentru desfășurarea operațiunilor de producere și/sau de efectuare a lucrărilor cu explozivi se acordă persoanelor juridice care întrunesc următoarele condiții:

a) dețin spații destinate depozitării explozivilor, care corespund condițiilor și specificațiilor tehnice stabilite de Guvern;

b) dețin spații destinate preparării sau încartușării explozivilor, care corespund condițiilor și specificațiilor tehnice stabilite de Guvern;

c) dispun de transport specializat pentru mărfuri periculoase, conform condițiilor stabilite de Acordul european referitor la transportul rutier internațional al mărfurilor periculoase, încheiat la Geneva la 30 septembrie 1957, la care Republica Moldova a aderat prin Hotărârea Parlamentului nr. 44/1998, sau au un contract de prestare a serviciilor de transport, încheiat cu o persoană care dispune de transport specializat pentru mărfuri periculoase;

d) cel puțin unul dintre angajați deține calitatea de artificier;

e) toți angajații care au acces la operațiunile cu explozivi întrunesc condițiile prevăzute la art. 30 alin. (1) lit. a), c) și d), fapt care este notificat Inspectoratului Național pentru Supraveghere Tehnică la angajarea persoanelor respective.

Articolul 17. Documentele necesare pentru obținerea sau pentru prelungirea licenței

(1) Solicitantul licenței pentru desfășurarea operațiunilor cu explozivi depune la autoritatea emitentă, personal sau prin intermediul unui reprezentant împuternicit conform legii, direct la sediul autorității sau prin scrisoare recomandată, sau prin intermediul sistemelor informaționale dedicate, sau prin poșta electronică (sub forma de document electronic cu semnătură electronică avansată), o cerere la care anexează actele indicate la alin. (2).

(2) La cererea pentru eliberarea licenței se anexează:

a) un extras din ordinul privind numirea în funcție a conducătorului persoanei juridice sau o copie a procesului-verbal al ședinței asociaților privind numirea în funcție a administratorului persoanei juridice;

b) o declarație pe propria răspundere privind lipsa antecedentelor penale la angajații persoanei juridice care au acces la operațiunile cu explozivi;

c) o copie a titlului de proprietate sau a contractului de locațiune pentru spațiile aferente activității licențiate;

d) o copie a documentului care atestă că persoana juridică deține transport specializat pentru mărfuri periculoase sau o copie a contractului încheiat cu un agent economic care poate presta legal astfel de servicii;

e) o copie a documentului care atestă că cel puțin un angajat al persoanei juridice deține calificarea de artificier;

f) dovada achitării taxei pentru licență.

(3) Odată cu recepționarea cererii pentru eliberarea licenței, Agenția Servicii Publice:

a) emite certificatul constatator privind recepționarea cererii;

b) pentru a verifica dacă sunt întrunite condițiile declarate și specificate la art. 30 alin. (1) lit. e) și f), solicită informațiile necesare din partea Inspectoratului General al Poliției și din partea Serviciului de Informații și Securitate referitoare la

fapte ce subminează securitatea statului, pe care aceste autorități sunt obligate să le furnizeze în maximum 10 zile lucrătoare;

c) solicită o vizită de control din partea Inspectoratului Național pentru Supraveghere Tehnică la solicitantul licenței, pentru a constata dacă sunt întrunite condițiile stabilite de prezenta lege privind spațiile destinate operațiunilor cu explozivi, eliberând, în cel mult 10 zile lucrătoare, procesul-verbal de control corespunzător, de asemenea pentru a verifica și a oferi informația privind întrunirea condițiilor declarate și specificate la art. 30 alin. (1) lit. a), c) și d).

(4) La cererea pentru prelungirea licenței se anexează numai documentele care necesită o actualizare sau care conțin date diferite de cele prezentate la momentul eliberării licenței.

(5) Documentele necesare pentru eliberarea/prelungirea licenței se depun în original sau se depun copiile acestora cu prezentarea originalelor pentru verificare și autentificare.

(6) Se interzice solicitarea altor documente decât cele prevăzute de prezentul articol.

Articolul 18. Eliberarea sau prelungirea licenței

(1) Modul de solicitare, acordare, prelungire, suspendare și de retragere a licenței pentru activitățile prevăzute la art. 15 alin. (3), precum și modul de solicitare și de eliberare a duplicatului licenței sau reperfectarea acesteia sunt reglementate de Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător în partea în care nu sunt reglementate de prezenta lege.

(2) Documentele pentru eliberarea/prelungirea sau reperfectarea licenței pentru activitățile prevăzute la art. 15 alin. (3) sunt examinate în termen de 20 de zile lucrătoare de la data eliberării certificatului constatator privind recepționarea cererii, iar solicitantul este informat în scris cu privire la decizia adoptată, în baza căreia se achită taxa prevăzută de legislație.

Articolul 19. Temeiurile de suspendare și de retragere a licenței

(1) Licența pentru desfășurarea operațiunilor cu explozivi se suspendă în condițiile Legii nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, ale Legii nr. 235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător și în alte cazuri prevăzute expres de lege.

(2) Drept temei pentru realizarea acțiunilor prevăzute de lege privind suspendarea licenței servesc:

- a) cererea titularului de licență cu privire la suspendarea acesteia;
- b) neîndeplinirea obligațiilor prevăzute la art. 9 și 14.

(3) Termenul de valabilitate a licenței nu se prelungește pe perioada de sistare temporară a acesteia.

(4) Licența pentru desfășurarea operațiunilor cu explozivi se retrage în condițiile Legii nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, ale Legii nr. 235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător și în alte cazuri prevăzute expres de lege.

(5) Drept temei pentru realizarea acțiunilor prevăzute de lege pentru retragerea licenței servesc:

- a) cererea titularului de licență cu privire la retragerea acesteia;
- b) decizia de radiere a titularului de licență din Registrul de stat al persoanelor juridice;
- c) depistarea unor date neautentice în documentele prezentate autorității de licențiere;
- d) stabilirea faptului de transmitere a licenței sau a copiei de pe aceasta către o altă persoană juridică, în scopul desfășurării activității licențiate;
- e) neînlăturarea, în termenul stabilit, a circumstanțelor care au dus la suspendarea licenței;
- f) nerespectarea de către titularul de licență a restricțiilor și a interdicțiilor prevăzute la art. 6;
- g) nerespectarea de către titularul de licență a condițiilor de licențiere prevăzute la art. 16.

(6) În cazul retragerii licenței, taxa pentru licență nu se restituie.

(7) Titularul de licență este obligat, în termen de 10 zile lucrătoare de la data adoptării deciziei de retragere a licenței, să depună licența retrasă la autoritatea emitentă.

(8) În cazul retragerii licenței pentru activitățile prevăzute la art. 15 alin. (3), titularul acesteia este obligat să transporte și să depoziteze întreaga cantitate de explozivi la o persoană juridică licențiată să desfășoare depozitarea explozivilor, pentru a se conforma măsurilor de securitate și siguranță stabilite de autoritățile competente.

(9) În cazul retragerii licenței pentru activitățile prevăzute la art. 15 alin. (3), titularul acesteia este obligat, în termen de 90 zile, să comercializeze ori să înstrăineze explozivii care îi aparțin către persoane juridice licențiate pentru desfășurarea operațiunilor cu explozivi.

Articolul 20. Testarea explozivilor

(1) Testarea unor noi explozivi în vederea cunoașterii caracteristicilor și a parametrilor tehnici ai acestora pentru introducerea lor în procesul de preparare, încartușare și utilizare se realizează numai în poligoane destinate activităților cu explozivi.

(2) Testarea unor noi explozivi în lucrări subterane sau la suprafață se face numai de către artișieri.

Articolul 21. Prepararea și încartușarea amestecurilor explozive simple la locul de utilizare

(1) Prepararea și încartușarea amestecurilor explozive simple la locul de utilizare se face în baza documentației tehnice, în spații special amenajate, care întrunesc condițiile și specificațiile tehnice stabilite de Guvern.

(2) Prepararea amestecurilor explozive simple se efectuează în baza instrucțiunilor tehnice, de securitate și de sănătate în muncă, elaborate de persoana juridică licențiată pentru desfășurarea operațiunilor cu explozivi.

(3) Cantitatea de amestec exploziv simplu care se prepară nu trebuie să depășească cantitatea stabilită prin demersul de executare a lucrărilor de dinamitare sau a lucrărilor cu explozivi, acordat de Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică.

(4) În cazul în care se prepară o cantitate mai mare de amestec exploziv simplu decât cea prevăzută prin dispoziția de împușcare, surplusul trebuie păstrat în depozite, în condițiile prevăzute la art. 22, și va fi consumat în maximum 10 zile de la data preparării.

(5) În situația în care surplusul de amestec exploziv simplu nu poate fi consumat în termen de 10 zile de la data preparării, se va purcede la distrugerea cantității rămase neutilizată.

(6) În cazul preparării manuale a amestecurilor explozive simple pe platformă, vor fi respectate următoarele cerințe:

a) platforma va fi amplasată la o distanță de securitate față de alte obiective și va fi prevăzută cu acoperiș de tip ușor;

b) platforma va fi îngrădită și va interzice accesul persoanelor fără atribuții de serviciu în această zonă.

(7) În cazul în care prepararea amestecurilor explozive simple se efectuează mecanizat, cu instalații destinate acestui scop, vor fi respectate următoarele cerințe:

a) în cazul în care se folosesc instalații fixe, acestea se amplasează respectând distanțele de securitate față de alte obiective, în funcție de cantitățile maxime care se prepară;

b) în cazul în care se folosesc instalații mobile, acestea se amplasează în apropierea locului de utilizare a amestecului exploziv simplu și se interzice accesul persoanelor fără atribuții de serviciu în această zonă.

Articolul 22. Depozitarea explozivilor

(1) Explozivii pot fi depozitați doar în spații destinate pentru acest scop – depozite construite și amenajate în baza unei documentații tehnice, care întrunesc condițiile și specificațiile tehnice stabilite de Guvern.

(2) Capacitatea maximă de depozitare a oricărui depozit de explozivi se stabilește în echivalent trotil.

(3) În situația în care un depozit de explozivi este utilizat de mai multe persoane juridice licențiate pentru desfășurarea operațiunilor cu explozivi, în baza unor contracte de locațiune, gestionarul depozitului păstrează evidențele în mod separat pentru fiecare agent economic.

(4) Paza depozitelor de explozivi trebuie asigurată în mod permanent de către un personal dotat cu arme de foc, în conformitate cu reglementările legale.

(5) La toate depozitele de explozivi se ține o evidență pe schimburi a intrărilor, ieșirilor și a consumurilor de explozivi.

(6) Registrele de evidență a explozivilor, precum și documentele cu ajutorul cărora se ține evidența mișcării acestor produse – intrările, ieșirile, consumurile – au caracter de acte cu regim special.

(7) În registrele de evidență a explozivilor se interzice efectuarea de modificări, corectări sau ruperea filelor.

(8) Gestiunea depozitelor de explozivi se asigură de către gestionarul depozitului sau de către înlocuitorul acestuia, care sunt desemnați prin ordinul intern al agentului economic deținător al depozitului, din rândul artificierilor.

(9) Orice lipsă de explozivi trebuie anunțată imediat ce se constată, la subdiviziunea teritorială a Poliției în raza căreia s-a produs evenimentul.

Articolul 23. Comercializarea sau transmiterea explozivilor

(1) Persoanele juridice care au dreptul să desfășoare activitățile prevăzute la art. 15 alin. (3) comercializează sau transmit explozivii numai către persoanele juridice care dispun de permisiune pentru obținerea și depozitarea materialelor explozive și sunt licențiate de Agenția Servicii Publice, iar în cazul comercializării explozivilor către persoane străine, cu notificarea prealabilă a producătorului sau a distribuitorului. Notificarea se face în scris, pe suport de hârtie sau în format electronic și se consideră efectuată dacă persoana care comercializează explozivii poate face dovada transmiterii acestei notificări.

(2) Comercializarea sau transmiterea, sub orice formă, a explozivilor către o altă persoană juridică licențiată în domeniu se efectuează numai dacă aceasta întrunește condițiile legale de procurare, transport, depozitare și de utilizare a explozivilor.

(3) Persoanele juridice licențiate pentru desfășurarea operațiunilor cu explozivi își pot rezerva dreptul de a refuza tranzacțiile atunci când există suspiciuni privind proveniența/utilizarea explozivilor, caz în care anunță imediat în acest sens autoritățile de control competente.

Articolul 24. Transportul de explozivi

(1) Transportul de explozivi se efectuează cu mijloace de transport speciale, marcate în modul stabilit, în conformitate cu Acordul european referitor la transportul rutier internațional al mărfurilor periculoase, încheiat la Geneva la 30 septembrie 1957, la care Republica Moldova a aderat prin Hotărârea Parlamentului nr. 44/1998.

(2) În timpul transportului rutier de explozivi, conducătorii auto sunt obligați:

a) să respecte programul de conducere a vehiculului, în conformitate cu reglementările legale;

b) să dețină certificatul de pregătire profesională a conducătorului auto, în conformitate cu prevederile Regulamentului transporturilor rutiere de mărfuri periculoase, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 589/2017;

c) să dețină echipament pentru protecție personală, în conformitate cu Acordul european referitor la transportul rutier internațional al mărfurilor periculoase, încheiat la Geneva la 30 septembrie 1957, la care Republica Moldova a aderat prin Hotărârea Parlamentului nr. 44/1998.

(3) Pentru a realiza transportul explozivilor, operatorul de transport rutier înregistrat în condițiile stabilite de Codul transporturilor rutiere trebuie, în prealabil,

să coordoneze traseul de transport al mărfurilor periculoase, în modul stabilit de cadrul normativ ce reglementează transportul rutier de mărfuri periculoase.

(4) Operatorul de transport rutier care efectuează transportul de explozivi este obligat să desemneze un consilier de siguranță pentru transportul mărfurilor periculoase, titular al certificatului de pregătire profesională, în conformitate cu prevederile Regulamentului transporturilor rutiere de mărfuri periculoase, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 589/2017, care să se asigure că sunt îndeplinite condițiile de siguranță privind transportul mărfurilor periculoase.

(5) Mijloacele de transport utilizate pentru transportul de explozivi trebuie să dețină certificat de agreare, în conformitate cu Acordul european referitor la transportul rutier internațional al mărfurilor periculoase, încheiat la Geneva la 30 septembrie 1957, la care Republica Moldova a aderat prin Hotărârea Parlamentului nr. 44/1998, care este eliberat stațiilor de inspecție tehnică autorizate de Agenția Națională Transport Auto, prin intermediul ghișeului unic.

(6) Transportul explozivilor cu mijloace de transport se face cu respectarea codului de clasificare al acestora, compus din numărul diviziunii și litera grupei de compatibilitate.

(7) Transportul explozivilor împreună cu alte articole sau materiale cu care acestea sunt incompatibile în același mijloc de transport, precum și accesul în mijlocul de transport al persoanelor fără atribuții de serviciu privind transportul respectiv sunt interzise.

(8) Paza transporturilor de explozivi, de la frontiera de stat către locul de depozitare și invers, se asigură cu un efectiv de poliție dotat cu arme.

(9) Prin derogare de la prevederile alin. (1) și (8), în cazul în care o persoană juridică licențiată pentru desfășurarea operațiunilor cu explozivi efectuează transport de explozivi de la unitatea de preparare și încartușare către depozitele proprii, când acestea nu se află în cadrul aceluiași amplasament, sau la locul de utilizare, paza se asigură de către persoana juridică respectivă.

Articolul 25. Tranzitul de explozivi

Transportul și/sau tranzitul de explozivi pe teritoriul Republicii Moldova de către agenții economici stabiliți în alte state se efectuează în baza actelor permissive obținute în Republica Moldova și în statele în care aceștia sunt înregistrați, cu condiția respectării prevederilor Acordului european referitor la transportul rutier internațional al mărfurilor periculoase, încheiat la Geneva la 30 septembrie 1957, la

care Republica Moldova a aderat prin Hotărârea Parlamentului nr. 44/1998, fără dreptul de a-i pune la dispoziție pe piața Republicii Moldova.

Articolul 26. Distrugerea explozivilor

(1) Persoanele juridice licențiate pentru desfășurarea operațiunilor cu explozivi trebuie să aplice, pentru produsele provenite din rateuri sau cele devenite inutilizabile, proceduri de distrugere care să asigure protecția persoanelor, a obiectivelor și a mediului ambiant.

(2) Explozivii care sunt ridicați sau, după caz, confiscați vor fi supuși procedurii de distrugere în poligoanele special destinate sau pe șantierele destinate pentru utilizarea explozivilor, de către Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică, cu sprijinul Inspectoratului General al Poliției, în conformitate cu legislația.

(3) Operațiunea de distrugere a explozivilor poate fi efectuată numai în prezența reprezentantului legal al celui de la care aceștia au fost ridicați sau, după caz, confiscați și a reprezentantului autorității la evidența căreia se află explozivii în cauză.

Articolul 27. Autorizarea operațiunilor cu explozivi

(1) Persoanele juridice legal constituite care au dreptul să desfășoare activitățile prevăzute la art. 15 alin. (3) pot fi autorizate, la cerere, să obțină (să procure) și să depoziteze (păstreze) explozivii admiși în circuitul civil pe teritoriul Republicii Moldova.

(2) Persoanele juridice menționate la alin. (1) pot să obțină (să procure) explozivi numai de la persoanele juridice licențiate pentru desfășurarea operațiunilor cu explozivi, atât străine cât și din Republica Moldova.

(3) Permisivunea pentru obținerea și depozitarea materialelor explozive se eliberează de către Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică.

(4) Pentru desfășurarea operațiunilor de import al explozivilor în condițiile prezentei legi, persoanele juridice menționate la alin. (1) au obligația să solicite în prealabil permisivunea pentru obținerea și depozitarea materialelor explozive.

(5) Permisivunea pentru obținerea și depozitarea materialelor explozive se acordă separat, pentru fiecare operațiune și numai pentru tipul, marca și cantitățile de explozivi care fac obiectul fiecărei operațiuni.

(6) Termenul de valabilitate al permisiunii pentru obținerea și depozitarea materialelor explozive este de 12 luni, dacă depozitul este luat în locațiune, sau de 36 de luni, dacă depozitul aparține solicitantului cu titlu de proprietate. Neefectuarea în termen a operațiunii pentru care s-a acordat permisiunea, indiferent de motiv, conduce la retragerea acesteia.

(7) Termenul de valabilitate al permisiunii pentru obținerea și depozitarea materialelor explozive este echivalent cu termenul de valabilitate al explozivului sau acesta curge până la epuizarea/utilizarea întregului lot de exploziv, în situația în care permisiunea este direct corelată cu un lot concret și identificabil de explozivi.

(8) Pentru efectuarea operațiunilor de import, export, reexport și de tranzit al explozivilor, persoanele juridice menționate la alin. (1) au obligația să obțină în prealabil actele permise corespunzătoare în condițiile prevăzute de cadrul normativ ce reglementează controlul și operațiunile de export, reexport, import și de tranzit al mărfurilor strategice (cu dublă destinație).

(9) Persoana juridică menționată la alin. (1), în termen de 30 de zile de la efectuarea importului, exportului, reexportului sau a tranzitului de explozivi, trebuie să depună la Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică documentele în baza cărora s-a efectuat operațiunea.

(10) Decizia de refuz al eliberării permisiunii pentru obținerea și depozitarea materialelor explozive poate fi contestată conform Codului administrativ.

Articolul 28. Presumția de conformitate a explozivilor

(1) Explozivii conformi cu standardele de referință sau cu părți ale acestora sunt considerați a fi în conformitate cu cerințele esențiale de securitate stabilite în anexa nr. 1.

(2) Declarația de conformitate atestă faptul că sunt întrunite cerințele esențiale de securitate, prevăzute în anexa nr. 1.

(3) În vederea evaluării conformității explozivilor, producătorul urmează una dintre procedurile de evaluare a conformității stabilite de Guvern.

(4) Evaluarea și reevaluarea conformității explozivilor se efectuează în conformitate cu Legea nr. 235/2011 privind activitățile de acreditare și de evaluare a conformității în partea în care acestea nu sunt reglementate de prezenta lege.

Capitolul V ATESTAREA ARTIFICIERILOR

**Articolul 29. Atestarea artificierilor pentru lucrări de preparare
și/sau de manipulare a explozivilor**

(1) Persoanele fizice nu au dreptul să efectueze lucrări de preparare și/sau de manipulare a explozivilor dacă nu fac dovada calității de artificier sau dacă nu sunt angajate la o persoană juridică licențiată să desfășoare astfel de operațiuni în condițiile prezentei legi.

(2) Artificierii pot fi atestați să efectueze lucrări de preparare și/sau de manipulare a explozivilor la cererea persoanei juridice pe care o reprezintă.

(3) Atestarea artificierilor se efectuează în conformitate cu Legea nr. 151/2022 privind funcționarea în condiții de siguranță a obiectivelor industriale și a instalațiilor tehnice potențial periculoase în partea în care aceasta nu este reglementată de prezenta lege.

Articolul 30. Condițiile de atestare a artificierilor

(1) Calitatea de artificier se atribuie, în condițiile prezentei legi, cetățenilor Republicii Moldova care îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:

- a) au împlinit vârsta de 21 de ani;
- b) dețin un certificat de competență profesională;
- c) sunt apti din punct de vedere psihologic și medical (concluziile narcologică și psihiatrică) pentru utilizarea explozivilor, concluziile respective fiind eliberate cu cel mult 12 luni înainte de data depunerii cererii;
- d) nu au antecedente penale, fapt confirmat prin certificatul de cazier detaliat;
- e) nu se află la evidența specială a Poliției, fapt confirmat prin dovada eliberată de subdiviziunea teritorială a Poliției;
- f) în privința lor nu sunt aplicate măsuri prin ordin de restricție de urgență sau prin ordonanță de protecție, fapt confirmat prin dovada eliberată de subdiviziunea teritorială a Poliției;
- g) au susținut examenul prevăzut la alin. (3).

(2) Certificatul de competență profesională se obține în baza programelor elaborate de prestatorii de programe de formare profesională a adulților și autorizate pentru funcționare provizorie, acreditate de Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare sau de alte agenții de evaluare a calității înscrise în Registrul European pentru Asigurarea Calității în Învățământul Superior.

(3) Atestarea artificierilor se face în baza unui examen susținut în fața comisiei de atestare din a cărei componență face parte, obligatoriu, un reprezentant al Inspectoratului Național pentru Supraveghere Tehnică.

(4) Permisul de exercitare a activității de artificier se eliberează de comisia de atestare după ce solicitantul prezintă dovada că întrunește condițiile prevăzute la alin. (1) și acesta va conține obligatoriu semnătura reprezentantului Inspectoratului Național pentru Supraveghere Tehnică.

(5) Obținerea calificării de artificier conferă persoanei respective dreptul de a exercita activitatea de preparare și/sau de manipulare a explozivilor.

(6) Decizia de nepromovare a examenului de autorizare pentru exercitarea activității de artificier este motivată în mod corespunzător și poate fi contestată conform Codului administrativ.

(7) Atestarea artificierilor, precum și autorizarea producerii, comercializării, depozitării, importului, exportului, reexportului și a tranzitului de explozivi și/sau a efectuării lucrărilor cu aceștia sunt exceptate de la procedura aprobării tacite.

Articolul 31. Periodicitatea testării psihologice și a controlului medical al artificierilor

(1) O dată la doi ani artificierii au obligația să susțină testarea în fața unui psiholog și să treacă controlul medical (concluziile narcologică și psihiatrică) pentru a se stabili dacă aceștia sunt apti din punct de vedere psihologic și medical pentru activitatea pe care o îndeplinesc.

(2) Testarea în fața unui psiholog și controlul medical se efectuează în termen de 30 de zile înainte de data expirării valabilității ultimei testări și a ultimelor concluzii narcologică și psihiatrică.

(3) Persoana care solicită calitatea de artificier sau angajatorul acesteia prezintă informația și documentele prevăzute la alin. (1) Inspectoratului Național pentru Supraveghere Tehnică, care le include în Registrul de stat al obiectivelor industriale și instalațiilor tehnice potențial periculoase.

Articolul 32. Suspendarea și retragerea permisului de exercitare a activității de artificier

(1) Neefectuarea testării în fața unui psiholog și/sau a controlului medical (concluziile narcologică și psihiatrică) în termenul prevăzut la art. 31 alin. (1) atrage după sine suspendarea permisului de exercitare a activității de artificier până la momentul efectuării testării și a controlului menționate.

(2) Permisul de exercitare a activității de artificier este retras de Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică în următoarele cazuri:

a) ca urmare a acțiunilor/inacțiunilor prejudiciabile, comise de artificier în activitățile de preparare, manipulare și/sau de utilizare a explozivilor, dacă acestea au cauzat decesul persoanelor, vătămări grave și/sau medii ale integrității corporale sau ale sănătății persoanelor, daune calității aerului, solului, apei, animalelor sau plantelor ori contaminarea radioactivă a acestora, distrugerea sau deteriorarea bunurilor persoanelor, ori dacă a fost creat un pericol iminent și imediat pentru societate;

b) ca urmare a întreruperii activității pentru o perioadă mai mare de 3 ani;

c) ca urmare a neefectuării testării în fața unui psiholog și/sau a controlului medical (concluziile narcologică și psihiatrică) într-o perioadă mai mare de 12 luni de la data expirării valabilității ultimei testări/ultimului control.

(3) În decurs de 10 zile lucrătoare de la data adoptării deciziei de retragere a permisului de exercitare a activității de artificier, titularul acestuia este obligat să depună permisul retras la sediul Inspectoratului Național pentru Supraveghere Tehnică.

(4) Obținerea unui nou permis de exercitare a activității de artificier este posibilă numai în baza unui examen de atestare conform art. 30 alin. (3).

(5) În cazul în care, ca urmare a testării în fața unui psiholog sau a controlului medical (concluziile narcologică și psihiatrică), rezultă că persoana examinată nu este aptă să exercite meseria de artificier, aceștia i se retrage dreptul de practicare a meseriei și i se revocă permisul de exercitare a activității de artificier, faptul fiind comunicat persoanei juridice al cărei angajat este persoana examinată.

(6) Decizia de suspendare și cea de retragere a permisului de exercitare a activității de artificier poate fi contestată conform Codului administrativ.

Capitolul VI

CONTROLUL PRIVIND RESPECTAREA REGIMULUI EXPLOZIVILOR

Articolul 33. Controlul privind respectarea regimului explozivilor

(1) Controlul privind respectarea regimului explozivilor este realizat de Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică și acesta se planifică, se inițiază, se desfășoară și se înregistrează în conformitate cu Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător.

(2) Autoritatea menționată la alin. (1) dispune întreprinderea tuturor măsurilor corespunzătoare, conform legislației, pentru a asigura introducerea explozivilor în circuitul civil, cu condiția că aceștia nu pun în pericol sănătatea și securitatea

persoanelor, în vederea depozitării acestora în mod corespunzător și a utilizării acestora în scopul pentru care au fost produși.

(3) Autoritatea menționată la alin. (1), împreună cu alte autorități cu atribuții de control de stat asupra activității de întreprinzător, prin intermediul specialiștilor calificați, efectuează inspecții periodice ale explozivilor la introducerea acestora pe teritoriul țării, precum și în locurile de depozitare, de preparare, de încartușare și de utilizare a acestora.

(4) La efectuarea controlului privind respectarea regimului explozivilor, autoritățile de control vor întreprinde măsuri corespunzătoare care să asigure respectarea cerințelor prezentei legi privind securitatea publică, protecția și siguranța persoanelor atunci când aceste materiale și articole sunt transportate sau utilizate în scopul pentru care au fost produse.

(5) Autoritățile cu atribuții de control de stat asupra activității de întreprinzător organizează și efectuează supravegherea corespunzătoare a transportului și a operațiunilor cu explozivi, ținând cont de prezumția de conformitate privind materialele ce poartă marca de conformitate impusă și de etichetarea acestora în modul stabilit.

(6) În cazul unor amenințări grave sau al unor atentate la siguranța publică ca urmare a deținerii sau a utilizării ilicite a explozivilor, precum și în cazul introducerii sau punerii la dispoziție pe piață a unor explozivi neconformi, prin derogare de la art. 24, autoritatea menționată la alin. (1), cu sprijinul unei subdiviziuni din subordinea Poliției, urmează să întreprindă toate măsurile necesare legate de transportul explozivilor pentru a preveni astfel de situații.

(7) Măsurile menționate la alin. (6) respectă principiul proporționalității și acestea nu trebuie să reprezinte nici un mijloc de discriminare arbitrară, nici o restricție mascată în comerțul dintre statele membre ale Uniunii Europene. Ministerul Afacerilor Interne, după dispunerea unor astfel de măsuri, înștiințează imediat Comisia Europeană.

(8) În cazul în care se atestă că un exploziv constituie obiectul unei contravenții, autoritatea menționată la alin. (1) este obligată să întreprindă măsurile necesare în conformitate cu prevederile legale.

(9) În cazul în care se atestă că un exploziv constituie obiectul unei infracțiuni, autoritatea menționată la alin. (1) este obligată să sesizeze organul de urmărire penală competent și să acorde sprijinul necesar conform competențelor atribuite.

(10) În cazul în care se constată că un exploziv reprezintă un bun infracțional, organul de urmărire penală competent urmează să dispună, după caz, ridicarea, punerea sub sechestru, confiscarea specială sau confiscarea extinsă a explozivului, în conformitate cu legislația.

(11) Deciziile emise în condițiile alin. (2)–(7) pot fi contestate conform Codului administrativ.

Capitolul VII

DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Articolul 34. Dispoziții finale

(1) Prezenta lege intră în vigoare la expirarea termenului de 6 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(2) Guvernul, în termen de 6 luni de la data publicării prezentei legi:

- a) va prezenta propuneri Parlamentului pentru a pune în concordanță legislația cu prezenta lege;
- b) va pune în concordanță actele sale normative cu prezenta lege;
- c) va elabora și va adopta actele normative necesare pentru implementarea prezentei legi.

Articolul 35. Dispoziții tranzitorii

(1) Licențele pentru desfășurarea operațiunilor cu explozivi de uz civil eliberate până la intrarea în vigoare a prezentei legi sunt valabile până la expirarea termenului de valabilitate al acestora.

(2) Operatorii economici care activează în domeniul explozivilor de uz civil, în termen de 6 luni de la data publicării prezentei legi, vor întreprinde măsurile necesare pentru implementarea prevederilor acesteia.

(3) Până la data intrării în vigoare a legii de ratificare a Acordului dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană privind evaluarea conformității și acceptarea produselor industriale:

- a) se admite punerea la dispoziție pe piață a explozivilor de uz civil cu marcajul de conformitate „SM”, aplicat conform prevederilor Legii nr. 235/2011 privind activitățile de acreditare și de evaluare a conformității;
- b) producătorul sau reprezentantul autorizat al acestuia aplică marcajul de conformitate „SM” și emite declarația de conformitate în situația în care evaluarea conformității explozivilor de uz civil destinați pieței naționale se realizează prin utilizarea procedurii prevăzute în reglementarea tehnică aplicabilă aprobată de

Guvern. Prezența pe explozivi a marcajului „CE” exclude necesitatea aplicării pe același echipament a marcajului de conformitate „SM”;

c) prevederile referitoare la marcajul „CE” și la declarația UE de conformitate se aplică în egală măsură și marcajului de conformitate „SM” și declarației de conformitate.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

CERINȚE ESENȚIALE DE SECURITATE **pe care trebuie să le întrunească explozivii de uz civil**

Capitolul I **CERINȚE GENERALE**

1. Fiecare exploziv trebuie proiectat, fabricat și furnizat în așa fel încât să prezinte un risc minim pentru siguranța vieții și sănătatea oamenilor, pentru integritatea proprietății și a mediului ambiant în condiții normale și previzibile, în special cu privire la regulile de securitate și practicile standard în perioada dinaintea utilizării.

2. Fiecare exploziv trebuie să atingă performanțele specifice declarate de producător pentru a asigura cel mai mare grad de securitate și de fiabilitate posibil.

3. Fiecare exploziv trebuie proiectat și fabricat în așa fel încât să poată fi neutralizat, folosindu-se tehnici corespunzătoare, cu efecte minime asupra mediului ambiant.

Capitolul II **CERINȚE SPECIALE**

4. La efectuarea operațiunilor cu explozivi trebuie să fie luate în considerare sau testate cel puțin următoarele informații și proprietăți, după caz:

a) proiectarea și proprietățile caracteristice, inclusiv compoziția chimică, gradul de amestecare și, după caz, dimensiunile și distribuția mărimii granulelor;

b) stabilitatea fizică și chimică a explozivului în toate condițiile de mediu ambiant la care acesta poate fi expus;

c) sensibilitatea la impact și la frecare;

d) compatibilitatea tuturor componentelor din punctul de vedere al stabilității lor fizice și chimice;

e) puritatea chimică a explozivului;

f) rezistența explozivului la acțiunea apei, atunci când acesta este destinat utilizării într-un mediu umed sau în prezența apei și când acțiunea apei riscă să influențeze nefavorabil securitatea sau fiabilitatea lui;

g) rezistența la temperaturi joase și înalte, atunci când explozivul este destinat păstrării sau utilizării la astfel de temperaturi și când răcirea sau încălzirea unuia dintre componente ori a explozivului în întregime riscă să influențeze în mod nefavorabil securitatea sau fiabilitatea acestuia;

h) oportunitatea utilizării explozivului în medii periculoase (atmosfera grizutoase, mase calde etc.), dacă explozivul este prevăzut să fie utilizat în astfel de condiții;

i) caracteristicile de securitate destinate să evite declanșarea sau aprinderea intempestivă sau accidentală;

j) încărcarea și funcționarea corectă a explozivului atunci când acesta este utilizat în scopul pentru care a fost creat;

k) instrucțiuni corespunzătoare și, dacă este cazul, marcaje referitoare la utilizarea, depozitarea și distrugerea în condiții de securitate a explozivului, în limba română sau în limbile oficiale ale statelor membre ale Uniunii Europene ori ale Comunității Statelor Independente destinate;

l) capacitatea explozivului, a învelișului acestuia sau a altor componente de a rezista deteriorărilor ce pot apărea în timpul depozitării până la data expirării specificată de producător;

m) specificarea tuturor dispozitivelor și accesoriilor necesare pentru funcționarea fiabilă și sigură a explozivilor.

5. Fiecare exploziv trebuie testat în condiții realiste. Dacă nu este posibilă testarea într-un laborator, testele trebuie efectuate în condițiile în care urmează să fie utilizat explozivul.

6. Explozivii minieri trebuie să respecte cel puțin următoarele cerințe:

a) metoda de inițiere a explozivilor minieri trebuie să fie sigură și fiabilă, conform modului de aprindere prevăzut, și să conducă la detonarea sau deflagrația completă a explozivului minier. În cazul particular al pulberii negre, trebuie verificată capacitatea de deflagrație a acesteia;

b) explozivii minieri sub forma de cartușe trebuie să transmită detonarea de la un capăt la celălalt al lanțului de cartușe în condiții de siguranță și fiabilitate;

c) gazele produse de detonarea explozivilor minieri destinați utilizării în subteran nu trebuie să conțină monoxid de carbon, gaze nitroase, alte gaze, vapori sau reziduuri solide în suspensie în cantități care, în condiții normale de lucru, sunt dăunătoare pentru sănătate.

7. Fitilurile detonante, fitilurile de siguranță, alte tipuri de fitiluri și tuburile de șoc trebuie să respecte cel puțin următoarele cerințe:

a) învelișurile fitilurilor detonante, ale fitilurilor de siguranță, ale altor fitiluri, precum și ale tuburilor de șoc trebuie să aibă o rezistență mecanică adecvată, care să permită protejarea umpluturii de exploziv în timpul expunerii la solicitări mecanice obișnuite;

b) parametrii timpilor de ardere ai fitilurilor de siguranță trebuie indicați și respectați în condiții de fiabilitate;

c) fitilurile detonante trebuie să poată fi inițiate în condiții fiabile, să aibă o capacitate de inițiere suficientă și să respecte cerințele referitoare la depozitarea în condiții climatice speciale.

8. Detonatoarele (inclusiv detonatoarele cu întârziere) și releeele trebuie să respecte cel puțin următoarele cerințe:

a) detonatoarele trebuie să inițieze fiabil detonarea explozivilor minieri destinați să fie folosiți împreună cu aceștia, în toate condițiile de utilizare previzibile;

b) conectoarele cu întârziere pentru fitilurile detonante trebuie să poată fi inițiate fiabil;

c) capacitatea de inițiere nu trebuie să fie afectată negativ de umiditate;

d) timpii de temporizare ai detonatoarelor cu întârziere trebuie să fie suficient de uniformi pentru a asigura ca probabilitatea suprapunerii timpilor de temporizare ai etapelor de timp adiacente să fie nesemnificativă;

e) caracteristicile electrice ale detonatoarelor electrice trebuie să fie indicate pe ambalaj (curent minim de funcționare, rezistență etc.);

f) firele detonatoarelor electrice trebuie să fie izolate suficient și să aibă o rezistență mecanică suficient de mare, inclusiv soliditatea legăturii cu detonatorul, având în vedere destinația acestora.

9. Propulsorii și carburanții pentru rachete trebuie să respecte următoarele cerințe:

a) aceste materiale nu trebuie să detoneze când sunt utilizate în scopul pentru care au fost destinate;

b) dacă este necesar, propulsorii trebuie să fie stabilizați împotriva descompunerii (cei bazați pe nitroceluloză);

c) carburanții solizi pentru rachete, când se află în formă comprimată sau turnată, nu trebuie să conțină fisuri sau bule de gaz accidentale care afectează în mod periculos funcționarea lor.

CLASIFICAREA EXPLOZIVILOR DE UZ CIVIL

Substanțele și obiectele din clasa I trebuie să fie atribuite unei diviziuni și unei grupe de compatibilitate. Codul de clasificare este compus din numărul diviziunii și litera grupei de compatibilitate.

I. Definirea diviziunilor

Diviziunea 1.1. Substanțe și obiecte care comportă un pericol de explozie în masă (o explozie în masă este explozia care afectează într-o manieră practic instantanee cvasitotalitatea încărcăturii).

Diviziunea 1.2. Substanțe și obiecte care comportă un pericol de proiecție, fără pericolul unei explozii în masă.

Diviziunea 1.3. Substanțe și obiecte care comportă un pericol de incendiu cu un risc minor de explozie sau de proiecție, sau ambele, dar fără riscul unei explozii în masă și:

- a) a căror combustie dă naștere unei radiații termice considerabile; sau
- b) care ard pe rând, cu efecte minime de explozie sau de proiecție, sau altele.

Diviziunea 1.4. Substanțe și obiecte care nu prezintă decât un pericol minor de explozie în caz de aprindere sau amorsare în timpul transportului. Efectele sunt limitate, în special, la colet și, în mod normal, nu generează o proiecție a fragmentelor de dimensiuni considerabile sau la o distanță considerabilă. Un incendiu exterior nu trebuie să antreneze după sine explozia practic instantanee a cvasitotalității conținutului coletului.

Diviziunea 1.5. Substanțe foarte puțin sensibile, care comportă un pericol de explozie în masă, a căror sensibilitate este de asemenea natură încât, în condiții normale de transport, nu există decât o probabilitate foarte scăzută de amorsare sau de trecere la combustie prin detonare. Prescripția minimă este ca acestea să nu poată exploda în timpul încercării la foc exterior.

Diviziunea 1.6. Obiecte extrem de puțin sensibile, care nu comportă pericolul de explozie în masă. Aceste obiecte conțin în principal substanțe detonante extrem de puțin sensibile și prezintă o probabilitate neglijabilă de amorsare sau de propagare accidentală. Pericolul legat de obiectele din diviziunea 1.6 se limitează la explozia unui singur obiect.

II. Definirea grupelor de compatibilitate a substanțelor și obiectelor

A. Substanță explozivă primară.

B. Obiect care conține o substanță explozivă primară și are mai puțin de două dispozitive de protecție eficiente. Unele obiecte, cum ar fi detonatoarele de mină, ansamblurile de detonatoare de mină și amorsele cu percuție, sunt incluse aici, deși nu conțin explozivi primari.

C. Substanță explozivă propulsivă sau altă substanță explozivă deflagrantă, sau obiect care conține o asemenea substanță explozivă.

D. Substanță explozivă secundară detonantă sau praf de pușcă (pulbere neagră), sau obiect ce conține o substanță explozivă secundară detonantă, în toate cazurile fără dispozitive de amorsare, fără încărcătură propulsivă, sau obiect care conține o substanță explozivă primară și având cel puțin două dispozitive de protecție eficiente.

E. Obiect care conține o substanță explozivă secundară detonantă, fără dispozitive de amorsare, cu încărcătură propulsivă (altă decât încărcătura ce conține un lichid sau un gel inflamabil ori lichide hipergolice).

F. Obiect care conține o substanță explozivă secundară detonantă, cu propriile dispozitive de amorsare, cu o încărcătură propulsivă (altă decât o încărcătură ce conține un lichid sau un gel inflamabil ori lichide hipergolice) sau fără încărcătură propulsivă.

G. Substanță pirotehnică sau obiect ce conține o substanță pirotehnică ori un obiect ce conține în același timp o substanță explozivă și o compoziție detonantă, incendiară, lacrimogenă sau fumigenă (altul decât un obiect hidroactiv sau care conține fosfor alb, fosfuri, o substanță piroforică, un lichid sau un gel inflamabil ori lichide hipergolice).

H. Obiect ce conține în același timp o substanță explozivă și fosfor alb.

J. Obiect ce conține în același timp o substanță explozivă și un lichid sau un gel inflamabil.

K. Obiect ce conține în același timp o substanță explozivă și un agent chimic toxic.

L. Substanță explozivă sau obiect ce conține o substanță explozivă, care prezintă un pericol special (datorită hidroactivității sale sau a prezenței lichidelor hipergolice, fosfurilor ori unei substanțe piroforice) și care necesită izolarea fiecărui tip.

N. Obiecte care conțin, în principal, substanțe detonante extrem de puțin sensibile.

S. Substanță sau obiect ambalate sau concepute astfel încât să limiteze în interiorul coletului orice efect datorat unei funcționări accidentale, în afara cazului în care ambalajul este deteriorat de foc, caz în care toate efectele exploziei sau ale proiecției sunt suficient de reduse pentru a nu împiedica în mod considerabil lupta împotriva incendiului sau aplicarea celorlalte măsuri de urgență în imediata apropiere a coletului.

III. Compatibilitatea substanțelor și obiectelor

1. Fiecare substanță sau obiect ambalat într-un colet specificat nu poate fi atribuit decât unei singure grupe de compatibilitate. Întrucât criteriul aplicat grupei de compatibilitate S este empiric, atribuirea la această grupă este strâns legată de încercările pentru atribuirea unui cod de clasificare.

2. Obiectele din grupele de compatibilitate **D** și **E** pot fi echipate sau ambalate împreună cu propriile lor mijloace de amorsare, cu condiția ca aceste mijloace să fie prevăzute cu cel puțin două dispozitive de protecție eficiente, destinate împiedicării unei explozii, în cazul funcționării accidentale a amorsei. Asemenea obiecte și colete sunt atribuite grupelor de compatibilitate **D** sau **E**.

3. Obiectele din grupele de compatibilitate **D** și **E** pot fi ambalate împreună cu propriile lor mijloace de amorsare, care nu au două dispozitive de protecție eficiente (adică mijloacele de amorsare atribuite grupei de compatibilitate **B**), sub rezerva respectării dispoziției speciale **MP21** din subsecțiunea 4.1.10 a Acordului European referitor la transportul rutier internațional al mărfurilor periculoase. Asemenea colete sunt atribuite grupei de compatibilitate **D** sau **E**.

4. Obiectele pot fi echipate sau ambalate împreună cu mijloacele proprii de aprindere, sub rezerva ca, în condiții normale de transport, mijloacele de aprindere să nu poată funcționa.

5. Obiectele din grupele de compatibilitate **C**, **D** și **E** pot fi ambalate împreună. Coletele astfel obținute trebuie atribuite grupei de compatibilitate **E**.

ARTICOLE CONSIDERATE PIROTEHNICE SAU MUNIȚIE,
conform recomandărilor corespunzătoare
ale Organizației Națiunilor Unite

Nr. ONU	Denumire și descriere	Clasă/ diviziune	Glosar (exclusiv informativ)
1	2	3	4
Grupa G			
0009	Muniție incendiară cu sau fără explozor, încărcătură de expulsie sau încărcătură de propulsie	1.2 G	<p><i>Muniție</i> Termen generic ce se aplică mai ales articolelor utilizate în scopuri militare, incluzând toate tipurile de bombe, grenade, rachete, mine, proiectile și alte dispozitive similare.</p> <p><i>Muniție incendiară</i> Muniție ce conține o compoziție incendiară. În afară de cazul în care compoziția însăși este constituită dintr-un explozibil, muniția incendiară conține unul sau mai multe dintre următoarele elemente: încărcătură propulsivă cu amorsă și încărcătură de aprindere, focos cu explozor sau încărcătură de expulsie</p>
0010	Muniție incendiară cu sau fără explozor, încărcătură de expulsie sau încărcătură de propulsie	1.3 G	A se vedea rubrica ONU nr. 009
0015	Muniție fumigenă cu sau fără explozor, încărcătură de expulsie sau încărcătură de propulsie	1.2 G	Muniție ce conține o compoziție fumigenă. În afară de cazul în care compoziția însăși este constituită dintr-un explozibil, muniția fumigenă conține unul sau mai multe dintre următoarele elemente: încărcătură propulsivă cu amorsă și încărcătură de aprindere, focos cu explozor sau încărcătură de expulsie
0016	Muniție fumigenă cu sau fără explozor, încărcătură de expulsie sau încărcătură de propulsie	1.3 G	A se vedea rubrica ONU nr. 0015

1	2	3	4
0018	Muniție lacrimogenă cu sau fără explozor, încărcătură de expulsie sau încărcătură de propulsie	1.2 G	Muniție ce conține o substanță lacrimogenă. Conține unul sau mai multe dintre următoarele elemente: substanță pirotehnică, încărcătură propulsivă cu amorsă și încărcătură de aprindere, focos cu explozor sau încărcătură de expulsie
0019	Muniție lacrimogenă cu sau fără explozor, încărcătură de expulsie sau încărcătură de propulsie	1.3 G	A se vedea rubrica ONU nr. 0018
0039	Bombe foto-flash	1.2 G	Articole explozive lansate dintr-o aeronavă. Pot conține un lichid inflamabil cu încărcătură de inițiere, o compoziție foto-flash și o încărcătură de inițiere. Această denumire include bombele foto-flash
0049	Cartușe-flash	1.1 G	Pot conține un lichid inflamabil cu încărcătură de inițiere, o compoziție foto-flash și o încărcătură de inițiere. Această denumire include bombele foto-flash
0050	Cartușe-flash	1.3 G	A se vedea rubrica ONU nr. 0049
0054	Cartușe de semnalizare	1.3 G	Articole concepute pentru a lansa semnale luminoase colorate sau alte semnale, cu ajutorul unor pistoale de semnalizare
0066	Fitil cu ardere rapidă	1.4 G	Articol constituit din fire textile acoperite de pulbere neagră sau altă compoziție pirotehnică cu combustie rapidă și de un strat învelitor suplu sau constituit dintr-un miez de pulbere neagră înconjurat de material textil flexibil. Arde cu o flacără exterioară care progresează de-a lungul fitilului și servește să transmită aprinderea de la un dispozitiv la o încărcătură
0092	Dispozitive de iluminare de suprafață	1.3 G	Articole constituite din materii pirotehnice, construite cu scopul de a ilumina, identifica, semnala sau avertiza
0093	Dispozitiv de iluminare aeriană	1.3 G	A se vedea rubrica ONU nr. 0092
0101	Fitil nedetonant	1.3 G	<i>Fitiluri/Focoase</i> În limba engleză, doi termeni foarte asemănători desemnează, respectiv, fitilul (<i>fuse</i>) și focosul (<i>fuze</i>). Deși cele două cuvinte au o etimologie comună

1	2	3	4
			<p>(<i>fusée, fusil</i> în limba franceză) și, uneori, sunt considerate același cuvânt ortografiat diferit, este util să păstrăm distincția potrivit căreia <i>fuse</i> se referă la un dispozitiv de aprindere de tip fitil, în timp ce <i>fuze</i> se referă la un dispozitiv utilizat pentru muniție, care integrează componente mecanici, electrice, chimici sau hidrostatici pentru a declanșa aprinderea prin deflagrație sau prin detonare.</p> <p><i>Fitul instantaneu nedetonant</i> Articol constituit dintr-un fir de bumbac îmbibat cu pulbere neagră fină (cale de foc). Arde cu o flacără exterioară și se utilizează în căile de aprindere ale artificiilor de divertisment</p>
0103	Dispozitiv de aprindere, cu îmbrăcăminte metalică	1.4 G	Articol constituit dintr-un tub metalic ce conține un miez de explozibil deflagrant
0171	Muniție de iluminare, cu sau fără explozor, încărcătură de expulsie sau încărcătură de propulsie	1.2 G	Muniție concepută pentru a produce o sursă unică de lumină intensă cu scopul de a ilumina un spațiu. Această denumire cuprinde cartușele de iluminare, grenadele de iluminare, proiectilele de iluminare, bombele de iluminare și bombele de identificare a țintelor
0191	Artificii de semnalizare de acționare din mână	1.4 G	Articole concepute pentru a produce semnale
0192	Petarde feroviare	1.1 G	A se vedea rubrica ONU nr. 0194
0194	Semnale navale de pericol	1.1 G	A se vedea rubrica ONU nr. 0194
0195	Semnale navale de pericol	1.3 G	A se vedea rubrica ONU nr. 0191
0196	Semnale fumigene	1.1 G	A se vedea rubrica ONU nr. 0191
0197	Semnale fumigene	1.4 G	A se vedea rubrica ONU nr. 0191
0212	Trasoare pentru muniție	1.3 G	Articole închise ce conțin substanțe pirotehnice și sunt concepute pentru a arăta traiectoria unui proiectil
0254	Muniție de iluminare cu sau fără explozor, încărcătură de expulsie sau	1.3 G	A se vedea rubrica ONU nr. 0171

1	2	3	4
	încărcătură de propulsie		
0297	Muniție de iluminare cu sau fără explozor, încărcătură de expulsie sau încărcătură de propulsie	1.4 G	A se vedea rubrica ONU nr. 0254
0299	Bombe foto-flash	1.3 G	A se vedea rubrica ONU nr. 0039
0300	Muniție incendiară cu sau fără explozor, încărcătură de expulsie sau încărcătură de propulsie	1.4 G	A se vedea rubrica ONU nr. 009
0301	Muniție lacrimogenă cu explozor, încărcătură de expulsie sau încărcătură de propulsie	1.4 G	A se vedea rubrica ONU nr. 0018
0303	Muniție fumigenă cu sau fără explozor, încărcătură de expulsie sau încărcătură de propulsie	1.4 G	A se vedea rubrica ONU nr. 0015
0306	Trasoare pentru muniție	1.4 G	A se vedea rubrica ONU nr. 0212
0312	Cartușe de semnalizare	1.4 G	Articole concepute pentru a lansa semnale luminoase colorate sau alte semnale cu ajutorul unor pistoale de semnalizare
0313	Semnale fumigene	1.2 G	A se vedea rubrica ONU nr. 0195
0318	Grenade de exercițiu de mână sau pentru arme de foc	1.3 G	Articole concepute pentru a fi lansate cu mâna sau cu o armă de foc. Această denumire include grenadele de exercițiu lansate cu mâna sau cu o armă de foc
0319	Amorse tubulare	1.3 G	Articole constituite dintr-o amorsă care provoacă aprinderea și o încărcătură auxiliară deflagrantă, cum ar fi pulberea neagră, utilizate pentru aprinderea unei sarcini explozibile într-un tub cartuș ca, spre exemplu, cele de tunuri
0320	Amorse tubulare	1.4 G	A se vedea rubrica ONU nr. 0319

1	2	3	4
0333	Artificii de divertisment	1.1 G	Articole pirotehnice concepute în scopuri de divertisment
0334	Artificii de divertisment	1.2 G	A se vedea rubrica ONU nr. 0333
0335	Artificii de divertisment	1.3 G	A se vedea rubrica ONU nr. 0333
0336	Artificii de divertisment	1.4 G	A se vedea rubrica ONU nr. 0333
0362	Muniție de exerciții	1.4 G	Muniție lipsită de încărcătura explozibilă principală, dar constând dintr-un explozor sau o încărcătură de expulsie. În general, conține și un focos și o încărcătură de propulsie
0363	Muniție de încercare	1.4 G	Muniție conținând o materie pirotehnică, utilizată pentru a testa eficacitatea sau puterea noilor muniții sau a noilor elemente ori ansambluri de arme
0372	Grenade de exercițiu de mână sau de aruncător (pușcă)	1.2 G	A se vedea rubrica ONU nr. 0318
0373	Artificii de semnalizare de mână	1.4 S	A se vedea rubrica ONU nr. 0191
0403	Dispozitiv de iluminare aeriană	1.4 G	A se vedea rubrica ONU nr. 0092
0418	Dispozitive de iluminare de suprafață	1.2 G	A se vedea rubrica ONU nr. 0092
0419	Dispozitive de iluminare de suprafață	1.1 G	A se vedea rubrica ONU nr. 0092
0420	Dispozitiv de iluminare aeriană	1.1 G	A se vedea rubrica ONU nr. 0092
0421	Dispozitiv de iluminare aeriană	1.2 G	A se vedea rubrica ONU nr. 0092
0424	Proiectile inerte cu trasor	1.3 G	Articole cum ar fi obuzele sau proiectilele trase din tun sau dintr-o altă piesă de artilerie, din pușcă sau dintr-o altă armă de calibru mic. Pot fi inerte, cu ori fără trasor, sau pot conține un explozor, o încărcătură de expulsie sau o încărcătură explozivă. Această denumire include proiectilele inerte cu trasor, proiectilele cu explozor sau cu încărcătură de expulsie, proiectilele cu încărcătură explozivă

1	2	3	4
0425	Proiectile inerte cu trasor	1.4 G	A se vedea rubrica ONU nr. 0424
0428	Articole pirotehnice pentru scopuri tehnice	1.1 G	Articole ce conțin substanțe pirotehnice și care sunt destinate unor scopuri tehnice, cum ar fi producerea căldurii, producerea de gaze, efecte scenice etc. Această denumire nu include următoarele articole ce figurează separat în listă: toate tipurile de muniție, cartușele de semnalizare, dispozitivele de tăiere pirotehnice explozive, artificiiile de divertisment, dispozitivele de iluminare aeriană, dispozitivele de iluminare de suprafață, dispozitivele de decuplare pirotehnice explozive, niturile explozive, artificiiile de semnalizare de mână, semnalele de pericol, petardele feroviare, semnalele fumigene
0429	Articole pirotehnice pentru scopuri tehnice	1.2 G	A se vedea rubrica ONU nr. 0428
0430	Articole pirotehnice pentru scopuri tehnice	1.3 G	A se vedea rubrica ONU nr. 0428
0431	Articole pirotehnice pentru scopuri tehnice	1.4 G	A se vedea rubrica ONU nr. 0428
0434	Proiectile cu explozor sau cu încărcătură de expulsie	1.2 G	Articole cum ar fi obuzele sau proiectilele trase din tun sau dintr-o altă piesă de artilerie, dintr-o pușcă sau dintr-o altă armă de calibru mic. Pot fi inerte, cu sau fără trasor, sau pot conține un explozor, o încărcătură de expulsie sau o încărcătură explozivă. Această denumire include: proiectilele inerte cu trasor, proiectilele cu explozor sau cu încărcătură de expulsie, proiectilele cu încărcătură explozivă
0435	Proiectile cu explozor sau cu încărcătură de expulsie	1.4 G	A se vedea rubrica ONU nr. 0434
0452	Grenade de exercițiu de mână sau de aruncător (pușcă)	1.4 G	A se vedea rubrica ONU nr. 0372
0487	Semnale fumigene	1.3 G	A se vedea rubrica ONU nr. 0194

1	2	3	4
0488	Muniție de exerciții	1.3 G	Muniție lipsită de încărcătura explozivă principală, dar constând dintr-un explozor sau o încărcătură de expulsie. În general, conține și un focos și o încărcătură de propulsie. Această denumire nu include grenadele de exercițiu care figurează separat în listă
0492	Petarde feroviare	1.3 G	A se vedea rubrica ONU nr. 0194
0493	Petarde feroviare	1.4 G	A se vedea rubrica ONU nr. 0194
0503	Dispozitive pirotehnice de umplere a sacilor gonflabili sau module pirotehnice de saci gonflabili, sau pretensionatori ai centurilor de siguranță pirotehnice	1.4 G	
Grupa S			
0110	Grenade de exercițiu de mână sau de armă de foc	1.4 S	A se vedea rubrica ONU nr. 0318
0193	Petarde feroviare	1.4 S	A se vedea rubrica ONU nr. 0194
0337	Artificii de divertisment	1.4 S	A se vedea rubrica ONU nr. 0334
0345	Proiectile inerte cu trasor	1.4 S	Articole cum ar fi obuzele sau proiectilele trase din tun sau dintr-o altă piesă de artilerie, dintr-o pușcă sau dintr-o altă armă de calibru mic. Pot fi inerte, cu sau fără trasor, sau pot conține un explozor, o încărcătură de expulsie sau o încărcătură explozivă
0376	Amorse tubulare	1.4 S	A se vedea rubrica ONU nr. 0319
0404	Dispozitiv de iluminare aeriană	1.4 S	A se vedea rubrica ONU nr. 0092
0405	Cartușe de semnalizare	1.4 S	Articole concepute pentru a lansa semnale luminoase colorate sau alte semnale cu ajutorul unor pistoale de semnalizare
0432	Articole pirotehnice pentru scopuri tehnice	1.4 S	

S I N T E Z A
amendamentelor, propunerilor și obiecțiilor la proiectul de lege privind regimul explozivilor de uz civil
nr. 56 din 21.02.2024
 (lectura a doua)

Nr. crt	Textul părții constitutive al proiectului de act legislativ la care se propun amendamente, propuneri, obiecții	Autorul și conținutul amendamentului, propunerii, obiecției	Rezultatele examinării de către autor și Comisia securitate națională, apărare și ordine publică
1	2	3	4
1.	Proiectul de lege privind regimul explozivilor de uz civil nr. 56 din 21.02.2024	<p style="text-align: center;">Direcția generală juridică</p> <p>Cu referire la „<i>Capitolul I. Dispoziții Generale</i>”, atenționăm că art. 45 alin.(1) din Legea nr. 100/2017 prevede că dispozițiile generale ale actului normativ sunt prevederile care determină <u>obiectul, scopul și domeniul de aplicare a legii</u>. Prin urmare, sugerăm completarea capitolului cu prevederi ce țin de obiectul și scopul proiectului promovat. Astfel, observăm că acesta este un act de importanță majoră și comportă un conținut specific, în care dispozițiile generale ale actului normativ se expun, de regulă, sub formă de principii. În aceste condiții, atenționăm că la elaborarea unui act normativ, legislatorul trebuie să respecte normele de tehnică legislativă pentru ca acesta să corespundă exigențelor standardului calității legii, clarității, accesibilității și previzibilității. (A se vedea HCC nr.26 din 23.10.2010; HCC nr.6 din 19.03.2019).</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Proiectul legii urmează a fi completat cu un articol nou, cu următorul cuprins:</p> <p>Articolul 1. Obiectul și scopul legii</p> <p>(1) Prezenta lege reglementează raporturile juridice, organizaționale, administrative și de altă natură, apărute în procesul de cumpărare, vânzare, deținere, folosire și operațiunile cu explozivi de uz civil.</p> <p>(2) Scopul prezentei legi este asigurarea condițiilor privind punerea la dispoziție pe piață și controlul asupra circulației în siguranță a explozivilor de uz civil pe teritoriul țării.</p>

2.	<p>Articolul 1. Domeniul de reglementare</p> <p>(1) Prezenta lege se aplică explozivilor de uz civil, stabilește condițiile în care cumpărarea, vânzarea, deținerea, folosirea și operațiunile cu acestea sunt permise pe teritoriul Republicii Moldova.</p> <p>(4) În cazul în care tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte conțin alte reguli decât cele prevăzute de legislația națională privind explozivii de uz civil, se aplică prevederile tratatului internațional.</p>	<p>Direcția generală juridică La Art.1 din proiect: - la alin.(1), întru claritatea normei, sugerăm ca cuvintele „operațiunile cu acestea” să se substituie cu cuvintele „operațiunile cu exploziv de uz civil”, astfel fiind în conformitate cu terminologia utilizată în art.2 din proiect ce se referă la noțiunea de „operațiune cu exploziv” și art.54 alin.(1) lit. c) din Legea nr. 100/2017; - la alin.(4), întru rigoarea redactării cu referire la cuvântul „conțin” urmează a fi substituit cu cuvântul „stabilesc”, iar cuvintele „legislația națională” se vor substitui cu cuvintele „legislația Republicii Moldova”.</p>	Se acceptă
3.	<p>Articolul 2 Noțiuni principale</p>	<p>Lilian CARP Deputat în Parlament</p> <p>Articolul 2 Noțiuni principale se completează cu următoarele noțiuni:</p> <p><i>producător</i> – orice persoană fizică sau juridică care produce un exploziv sau pentru care se proiectează ori se produce un exploziv și care comercializează explozivul în cauză sub denumirea ori marca sa sau îl utilizează în scop propriu;</p> <p><i>distribuitor</i> - orice persoană fizică sau juridică din lanțul de distribuție, alta decât producătorul sau importatorul, care pune la dispoziție pe piață un exploziv;</p> <p><i>importator</i> - orice persoană fizică sau juridică care introduce pe piață un exploziv dintr-o altă țară;</p> <p><i>reprezentant împuternicit</i> - orice persoană fizică sau juridică care a primit un mandat scris din partea unui producător pentru a acționa în numele acestuia în legătură cu sarcini specifice.</p> <p>Argumentare:</p> <p>La capitolul III din proiectul de lege sunt stabilite obligațiile operatorilor economici care desfășoară operațiuni cu explozivi de uz civil, fiind</p>	Se acceptă

		<p>prevăzute obligațiile ce urmează a fi îndeplinite de către producător, distribuitor, importator și reprezentantul împuternicit, însă legea nu explică semnificația termenilor utilizați în conținut.</p> <p>Prin urmare, se reține că Directiva 2014/28/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014 privind armonizarea legislației statelor membre referitoare la punerea la dispoziție pe piață și controlul explozivilor de uz civil, explică semnificația termenilor utilizați cu referire la operatorii economici care desfășoară operațiuni cu explozivi de uz civil, din care considerente se propune ca acestea noțiuni distincte domeniului explozivilor, să fie incluse în proiectul de lege.</p>	
4.	<p>Articolul 3. Delimitarea competențelor</p> <p>(3) Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică are următoarele funcții:</p> <p>a) să înainteze și să propună spre aprobare instrucțiunile corespunzătoare privind regimul explozivilor de uz civil, precum forma și conținutul documentelor emise în temeiul prezentei legi;</p>	<p> Direcția generală juridică</p> <p>La Art.3 alin.(3) lit. a), pentru un spor de precizie normativă, sugerăm a indica organul/autoritatea publică către care Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică înaintează și propune spre aprobare instrucțiunile privind regimul explozivilor de uz civil.</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>La alin. (2) lit. b) și c) din proiectul de lege sunt prevăzute funcțiile Ministerului Afacerilor Interne în calitate de autoritate de reglementare, să aprobe documentele prevăzute la alin. (3) lit. a) și b) înaintate și propuse de către Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică.</p> <p>În asemenea situație nu se consideră oportun de indicat expres autoritatea publică către care sunt înaintate și propuse spre aprobare instrucțiunile privind regimul explozivilor de uz civil.</p>
5.	<p>Articolul 9. Reprezentanți împuterniciți</p> <p>(1) Un producător poate numi printr-un mandat scris un reprezentant împuternicit.</p> <p>(2) Obligațiile stabilite la art. 8 alin. (1) și obligația de a întocmi documentația tehnică menționată la art. 8 alin. (2) nu fac parte din mandatul reprezentantului împuternicit.</p>	<p> Direcția generală juridică</p> <p>La Art.9, în tot cuprinsul acestuia, sugerăm ca cuvântul „mandat” să fie substituit cu cuvintele „contract de mandat”, astfel fiind în conformitate cu prevederile Codului civil al RM.</p>	<p>Se acceptă</p>

	<p>(3) Reprezentantul împuternicit îndeplinește sarcinile prevăzute în mandatul primit de la producător. Mandatul permite reprezentantului împuternicit să îndeplinească cel puțin următoarele sarcini:</p> <p>a) să păstreze declarația de conformitate și documentația tehnică pe o perioadă de 10 ani după introducerea pe piață a explozivului;</p> <p>b) să furnizeze, la cererea motivată a unei autorități naționale competente în domeniul securității industriale, toate informațiile și documentația necesară pentru a demonstra conformitatea explozivului;</p> <p>c) să coopereze cu autoritățile naționale competente prevăzute la art. 3, la cererea acestora, cu privire la orice măsură luată pentru eliminarea riscurilor reprezentate de explozii care fac obiectul mandatului reprezentantului împuternicit.</p>		
6.	<p>Articolul 10. Obligațiile distribuitorilor</p> <p>(4) Dacă un distribuitor consideră sau are motive să creadă că un exploziv nu este conform cerințelor esențiale de securitate, acesta nu pune la dispoziție pe piață explozivul înainte ca acesta să fie adus în conformitate, iar, atunci când explozivul prezintă un risc, distribuitorul informează imediat producătorul sau importatorul în acest sens, precum și Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică.</p>	<p>Direcția generală juridică</p> <p>La Art.10 alin.(4), în scop de precizie, sugerăm ca după cuvintele „conform cerințelor esențiale de securitate” să se introducă cuvintele „prevăzute în Anexa nr.1”. (Obiecție valabilă și pentru art.10 alin.(5), art.11 alin.(1), alin.(3), alin.(6)).</p>	Se acceptă
7.	<p>Articolul 13. Obligațiile utilizatorilor</p> <p>(1) Materialele și articolele explozive vor fi utilizate strict, după cum urmează:</p> <p>a) numai în scopuri pentru care au</p>	<p>Direcția generală juridică</p> <p>La Art.13 alin.(1), sugerăm ca după cuvintele „articole explozive” să se introducă cuvintele „de uz civil”. (Obiecție valabilă și pentru art.14, art.16, art.20, art.34 alin.(2)).</p>	Se acceptă

	<p>fost concepute;</p> <p>b) numai de către operatorii economici licențiați, care dispun de permisiune pentru obținerea și depozitarea materialelor explozive pentru această categorie și pentru această cantitate de exploziv.</p>		
8.	<p>Articolul 23. Transportul de explozivi</p> <p>(2) La transportul rutier de explozivi, conducătorii auto sunt obligați:</p> <p>b) să dețină certificatul de pregătire profesională a conducătorului auto, în conformitate cu prevederile Regulamentului transporturilor rutiere de mărfuri periculoase;</p>	<p>Direcția generală juridică</p> <p>La Art.23 alin.(2) lit. b), după denumirea regulamentului se va indica, numărul și prin bara anul aprobării actului citat, astfel fiind în conformitate cu prevederile art.55 alin.(5) din Legea nr.100/2017.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Alin.(2) lit. b) la final se va completa cu textul "aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.589/2017".</p>
9.	<p>Articolul 29. Condițiile de atestare a artificierilor</p> <p>(2) Certificatul de competență profesională se obține în baza programelor elaborate de către prestatorii de programe de formare profesională a adulților și autorizate pentru funcționare provizorie, acreditate de către Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare sau de către alte agenții de evaluare a calității înscrise în Registrul European pentru Asigurarea Calității.</p> <p>(5) Obținerea calificării de artificier conferă persoanei respective dreptul de a exercita activitatea de prepare și/sau de manipulare a materialelor și a articolelor explozive.</p>	<p>Direcția generală juridică</p> <p>La Art.29:</p> <p>- la alin.(2), urmează a fi indicat corect denumirea registrului. În acest sens, denumirea „Registrul European pentru Asigurarea Calității”, se va completa cu cuvintele „în Învățământul Superior”, astfel fiind în conformitate cu prevederile Codului educației al Republicii Moldova nr.152/2014;</p> <p>- la alin.(5), cuvântul „prepare” se va substitui cu cuvântul „preparare”, astfel fiind în corespundere cu art.28 alin.(1) din proiect. (Obiecție valabilă și la Art.31 alin.(2) lit. a).</p>	<p>Se acceptă</p>
10.	<p>Articolul 31. Suspendarea și retragerea permisului de exercitare</p> <p>(1) Neefectuarea testării în fața unui psiholog și/sau a controlului medical (concluzia narcologică și psihiatrică) în termenul prevăzut la art. 30 alin. (1) atrage</p>	<p>Direcția generală juridică</p> <p>La Art.31, în denumirea articolului, precum și în conținutul alineatelor, sugerăm a concretiza actul permisiv de exercitare, astfel fiind introduse cuvintele „a activității de artificier”.</p>	<p>Se acceptă</p>

după sine suspendarea permisului de exercitare până la momentul susținerii testării și controlului.

(2) Permisul de exercitare se retrage de către Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică în următoarele cazuri:

a) urmare a acțiunilor/inacțiunilor prejudiciabile comise de artificier în activitățile de preparare, de manipulare și/sau de utilizare a materialelor și a articolelor explozive, dacă acestea au cauzat decesul persoanelor, vătămări grave și/sau medii integrității corporale sau sănătății persoanelor, daune calității aerului, solului, apei, animalelor sau plantelor și contaminarea radioactivă a acestora, distrugerea sau deteriorarea bunurilor persoanelor, precum și dacă a fost creat un pericol iminent și imediat pentru societate.

b) la întreruperea activității pentru o perioadă mai mare de 3 ani;

c) urmare a neefectuării testării în fața unui psiholog și/sau a controlului medical (concluzia narcologică și psihiatrică) într-o perioadă mai mare de 12 luni de la data expirării valabilității ultimei testări.

(3) Titularul permisului de exercitare este obligat, în decurs de 10 zile lucrătoare de la data adoptării deciziei de retragere a permisului de exercitare, să depună permisul retras la sediul Inspectoratului Național pentru Supraveghere Tehnică.

(4) Obținerea unui nou permis de exercitare este posibilă numai în baza unui examen de atestare, prevăzut la art. 29 alin.

(3).

	<p>(5) În cazul în care, în urma testării în fața unui psiholog sau în urma controlului medical (examinarea narcologică și psihiatrică), rezultă că persoana examinată nu este aptă să exercite meseria, acesteia i se retrage dreptul de practicare a meseriei de artificier și i se revocă permisul de exercitare, cu comunicarea acestui fapt persoanei juridice al cărei angajat este persoana examinată.</p> <p>(6) Decizia de suspendare și de retragere a permisului de exercitare poate fi contestată conform Codului administrativ al Republicii Moldova nr. 116/2018.</p>		
11.	<p>Anexa nr. 1</p> <p>CERINȚE ESENȚIALE DE SECURITATE pe care trebuie să le întrunească explozivii de uz civil</p>	<p>Direcția generală juridică La pct.4 din Anexa nr.1, întru claritatea normei, urmează după cuvântul „explozivi” să se introducă cuvintele „de uz civil”.</p>	Se acceptă

Lilian CARP
președintele Comisiei

Executor: O. Andrieș
Tel. 022 820 517
0 788 24 711